

EK FİİL - 2

FİİLE GELEN EK FİİL

Ek fiilin bu görevinde, basit çekimli fiiller birleşik çekimli yapılmaktadır.

Bir fiilde tek bir kip eki varsa fiil, basit zamanlıdır. Bir fiilde birden fazla kip varsa birleşik zamanlıdır.

- Her sabah işe gitmeden oğlunu okula bırakıyordu.
- Aklındaki tüm soruları soruyor.

EK FİİL, ÜÇ BİRLEŞİK ZAMAN OLUŞTURUR:

- Düşünürse
- Düşünürmüş
- Düşünürdü

1. Hikaye Birleşik Zaman

Fiil + kip + i + di

Yazmalıydı →

Söyleyecekti →

Açılacaktı →

2. Rivayet Birleşik Zaman

Fiil + kip + i + miş

Yazmalıymış →

Söyleyecekmiş →

Açılacakmış →

3. Şartlı Birleşik Zaman

Fiil + kip + i + sa/se

Yazmalıysa →

Söyleyecekse →

Açılacaksa →

ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde birleşik zaman çekimi yapan ek fiilleri bularak türlerini yazalım.

- Havaalanı şehrin dışında bir yere yapılmış.
- Kalacak yer bulursak birkaç gün daha çalışacağız.
- Yarasalar genellikle gece uçarmış.
- Öğrenciler bahçede neşe içinde oynuyordu.
- Ünlü yazar, gelecek hafta şehrimizi ziyaret edecek.

ETKİNLİK

Aşağıdaki cümlelerde ek fiil alan sözcüğü , ek fiilin görevine göre boşluklara yazalım.

Cümleler	İsim ve İsim Soylu Sözcüğü Yüklem Yapma	Birleşik Zamanlı Fiil Çekimi Yapma
----------	---	------------------------------------

Gerçek dostlar arasında çıkar ilişkisi yoktur.

Sahip olduğumuz bu sonsuz kültür, birçok farklı sanatçı yetiştirmişti.

Kazım Koyuncu, unutulmayacak sayısız eser bırakacaktı.

Gençliğimden beri resim yaparım.

Beni bu şehirde tek tutan şey Boğaz'ın güzelliğidir.

Bahçivanın biri , bostanda sebzeleri suluyormuş.

Bülent Hoca ders-teyşe telefonu asla açmaz.

ÖRNEK

Aşağıdaki altı çizili fiillerden hangisi rivayet birleşik çekimlidir?

- A) Dokunsalar ağlayacaktı.
- B) İsteseydi televizyonu tamir ederdi.
- C) Derslerine genellikle sabahları çalışırmış.
- D) Çalışma masasında günlük gazetesini okuyordu.

ÖRNEK

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde birleşik çekimli fiilin türü yay ayraç içinde yanlış verilmiştir?

- A) Sınıfı temizleyeceksen paspas getireyim. (**Şart birleşik çekimi**)
- B) Ben de tam sizden bahsediyordum. (**Hikâye birleşik çekimi**)
- C) Tabağımdaki yemekler mutlaka bitmeliymiş. (**Rivayet birleşik çekimi**)
- D) Kura çekilse bile ben buna katılmayacaktım. (**Şart birleşik çekimi**)

ÖRNEK

- I. İtfaiye, yangını söndürüyordu.
- II. Arkadaşım bir hayli üzgündü.
- III. Hatay'da hava çok durgunmuş.
- IV. Ben çıkarken babam hâlâ evdeydi.

Ek fil, numaralanmış cümlelerden hangisindeki altı çizili sözcükte farklı bir görev yapmıştır?

- A) I.
- B) II.
- C) III.
- D) IV.

EK FİİLİN CÜMLEYE KAZANDIRDIĞI ANLAMLAR

1. GERÇEKLEŞMEMİŞ NİYET

- ❖ Öğleden önce kütüphaneye uğrayacaktım.
- ❖ Sınavları okulda yapacaktık.

2. TERK EDİLMİŞ ALIŞKANLIK

- ❖ Eskiden balık tutmaya giderdik.
- ❖ Bir zamanlar Müslüm Baba dinlerdik.

3. KÜÇÜMSEME

- ❖ Bilgi yarışmasındaki bütün soruları bilmişmiş.

4. BAŞKASINDAN DUYMA ANLAMI

- ❖ Yeni bir okul kıyafeti alacakmış.
- ❖ Bütün öğrencilere haber verilmiş.

5. KESİNLİK

- ❖ Bu konu burada kapanmıştır.
- ❖ Lütfen sessiz olalım, sınavınız başlamıştır.

6. OLASILIK

- ❖ Otobüs şimdiye kadar köye varmıştır.

ÖRNEK

- I. Şimdi sizin oturduğunuz bu sıralarda biz de otururduk.
- II. Mehmet, Türkçe sınavına gece gündüz çalışmışmış!
- III. Elektrikler kesilirse planladığımız montajı yapamayız.
- IV. Bayram yerindeki insanların coşkusunu görmeliydin.

Ek fiil, numaralanmış cümlelerden hangisine "terk edilmiş alışkanlık" anlamı katmıştır?

- A) I .   B) II.   C) III.   D) IV.

ÖRNEK

Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "gerçekleşmemiş niyet" anlamı vardır?

- A) Bu saate kadar Antalya'ya ulaşmıştır.
- B) Mezuniyet törenine ben de katılacaktım.
- C) Çocukluğumuzda ne değişik oyunlar oynardık!
- D) İlk oyunculuk denemesinde başarılı oldu.